

NOWY DZIENNIK

WYDANIE WIECZORNE

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7.
Telefon Nr. 102-79. Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89.
Konto czekowe P.K.O. w Krakowie 400.630.

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe.

10

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca.
Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie.

Nowa „OŚ” na widowni: Wiedeń -- Warszawa -- Budapeszt

Wiedeń, 26. 10. (W) W związku z wyjazdem sekretarza stanu Schmidta ogłaszają dzienniki tutejsze artykuły o stosunkach polsko-austriackich, utrzymane w duchu dla Polski serdecznym i pochlebnym. Na wyróżnienie zasługują dwa głosy, a mianowicie „Neue Freie Presse”, która oświetla związki kulturalne między obu państwami, i „Neuigkeits Weltblatt”, który kładzie nacisk na stronę polityczną wizyty warszawskiej.

Organ kanclerza Schuschnigga, wspomniawszy o czynach Sobieskiego, jako u punkcie czytowym współdziałania narodu polskiego i austriackiego na terenie międzynarodowym, zwraca uwagę na podobieństwo roli dwu bohaterów Polski i Austrii — marszałka Piłsud-

kiego i kanclerza Dollfussa. Twierdzi, że kult, jakim cieszą się ci dwaj bohaterowie, łączy silniej, niż każdy inny węzeł, oba zaprzyjaźnione państwa. Przyjaźń między Polską a Austrią opiera się zresztą nie tylko na braku jakichkolwiek momentów, mogących rozdzielić oba państwa, ale i na wspólnocie interesów gospodarczych, kulturalnych i politycznych. Wyrazem tej wspólnoty była wizyta min. Becka wiosną zeszłego roku. W ostatnich latach — wywodzi dalej „Neuigkeits-Weltblatt” — doznały silnego pogłębienia i rozszerzenia także stosunki polsko-węgierskie, co wpływa dodatnio na rozwój stosunków austriacko-polskich.

Na linii austriackiej polityki zagranicznej leży pielęgnowanie przyjaźni we wszystkich są-

siadami, a przede wszystkim z państwami sukcesyjnymi monarchii austriacko-węgierskiej. Do państw tych w pewnej mierze należy i Polska.

Wzmianka o Węgrzech w wywodach organu kanclerza Schuschnigga nie jest może przypadkowa, zwłaszcza że także rządowa „Reichspost” w swoim wczorajszym komentarzu do wizyty warszawskiej dr. Schmidta uczyniła aluzję do trójkąta: Wiedeń — Budapeszt — Warszawa.

Tak więc wizyta — warszawska dr. Schmidta, oceniana pierwotnie jako akt zwykłej kurtuazji, nabiera, zdaniem tutejszych kół dyplomatycznych, cech aktu wielkiej doniosłości politycznej.

Pędrak przed Sądem Apelacyjnym

Echa ponurych dni w Częstochowie

Warszawa 26. 10. (A) W dniu dzisiejszym na wokandzie warszawskiego Sądu Apelacyjnego znajduje się sprawa Joska Pędraka, który w czerwcu b. roku wystrzelił z rewolwery zabił w Częstochowie tragarza Barana. Na chwilę przed tragicznymi strzałami Pędrak stanął w obronie chłopca żydowskiego zaczepionego przez Barana. Błyskawicznie doszło do starcia.

Przed Sądem Okręgowym w Częstochowie oskarżony bronił się tym, że działał w stanie obrony koniecznej. Był zaatakowany

przez Barana, który cisnął w jego stronę kamieniem.

Zresztą — dowodzone w Sądzie I-ej instancji — oskarżony miał pełne podstawy do obawy przed Baranem, gdyż był to człowiek o usposobieniu zaczepnym, wielokrotnie karany za różne przestępstwa.

Sąd Okręgowy nie uznał stanu obrony koniecznej, nie przyjął również tezy, że oskarżony w każdym razie działał w stanie silnego wzruszenia duchowego i wydał wyrok skazujący Pędraka za zabójstwo z premedytacją na dożywotnie więzienie.

Przed Sądem Okręgowym w Częstochowie oskarżony bronił się tym, że działał w stanie obrony koniecznej. Był zaatakowany

Dziś sprawę Pędraka rozpatruje Sąd Apelacyjny.

Bronią oskarżonego adwokaci Honigwill i Jan Dąbrowski, którzy wnosili obronę w Sądzie Okręgowym oraz adw. Leon Berenson.

Oskarżony na rozprawie nie został przedstawiony, wobec czego rozprawa apelacyjna ogranicza się tylko do referatu sędziego i do przemówienia stron.

Zawrotna kariera i nagły zgon króla przemysłu bekonowego w Polsce

Warszawa, 26. 10. (A) W kołach gospodarczych wywołała wielkie wrażenie wiadomość o nagłym zgonie 43-letniego Oskara Robinsona, multimilionera, jednego z najbogatszych ludzi w Polsce. Oskar Robinson zmarł wskutek ataku serca we Wiedniu. Jego kariera należy do wyjątkowych w naszym społeczeństwie. Jeszcze w roku 1927 był Robinson zupełnym biedakiem, a w 10 lat później obracał już setkami

milionów złotych rocznie i majątek jego urosł ostatnio do astronomicznych wprost cyfr. Zmarły Robinson był Żydem i pochodził ze Stryja w Małopolsce wschodniej. Przed wojną pracował w restauracji, potem zajmował się handlem starzyzną i drzewem. Pewnego dnia jeden z jego przyjaciół zwrócił mu uwagę na to, że jako energiczny i obrotny człowiek powinien się zająć eksportem. Robinson wziął się wtedy

do eksportu przetworów mięsnych i nierogacizny zagranicę. Robinson był pionierem tego eksportu w Polsce i jedynie jego energii i zdolnościom należy przypisać, że Polska ostatnio eksportowała do Ameryki Północnej bekony za wiele milionów złotych rocznie.

Ostatnio Robinson stał na czele koncernu 4 fabryk produkujących bekony. W ciągu ostatnich miesięcy Robinson miał wiele zmartwień z tego powodu, że importerzy amerykańscy coraz częściej zrywali kontakt z eksporterami bekony z Polski. O powodach tego zjawiska Robinson wiedział dobrze. Zmarł w Wiedniu, znajdując się w drodze do Ameryki.

DZIŚ PEŁNA TABELA WYGRANYCH LOTERII KLASOWEJ

Tragedia Żydów gdańskich

Warszawa. 26. 10. (A) Z Warszawy wyjechała ub. nocy do Gdańska delegacja żydowskich organizacji pomocy. Delegacja ma na miejscu zbadać sytuację ludności żydowskiej i spisać dokładnie straty, poniesione przez ofiary pogromu. Z pierwszego sprawozdania telefonicznego wynika że samych szyb wybito w Gdańsku za ponad zł. 100 tys. Straty kupców żydowskich, którym zdemolowano sklepy i zniszczono towar, są oceniane na wiele milionów złotych. Wśród ludności żydowskiej Gdańska panuje nastrój paniczny. Podobny nastrój panuje wśród Żydów w Sopotach i Oliwie, gdzie od 2 dni kolportowano w tysiącach egzemplarzy ulotki podburzające do czynnych wystąpień antyżydowskich. „Oczyszczenie“ Sopot i Oliwy z

„elementów żydowskich“ miałyby się rozpocząć w dniu dzisiejszym. Delegacja działaczy żydowskich z parlamentarzystami na czele udaje się dzisiaj do Ministerstwa Spr. Zagr. z prośbą o podjęcie interwencji na rzecz Żydów polskich, ofiar pogromu gdańskiego. Z wielkim napięciem oczekuje się reakcji wysokiego komisarza Lig Narodów w Gdańsku na ostatnie wyadki. Wysoki Komisarz Ligi Narodów nie był obecny podczas tragicznej soboty w Gdańsku. Jest on, jak wiadomo, powołany do utrzymywania ładu i porządku na terenie Wolnego Miasta. Na najbliższy czwartek klub demokratyczny zwołuje wielkie zebranie poświęcone sprawie Gdańska. Na zebraniu wystąpić ma z przemówieniem prof. Michałowicz.

A hitlerowcy gdańscy „potępiają“ ekscesy antyżydowskie...

Gdańsk. 26. 10. PAT. W związku z ekscesami antyżydowskimi, kierownik okręgu śródmiejskiego stronnictwa narodowo-socjalistycznego Kampe wydał odezwę, rozlepią na słupach w Gdańsku, w której stwierdza, że stronnictwo narodowo socjalistyczne nie ma wspólnego ze sprawcami wybitcia szyb i starać się ono będzie o to, aby sprawcy zostali ukarani.

Biurowo prasowe partii narodowo socjalistycznej wydało podobny komunikat, w którym potępia ekscesy.

Prezydium policji gdańskiej wydało rów-

nież wczoraj oficjalny komunikat w sprawie ekscesów antyżydowskich. Komunikat stwierdza, że przed sklepami żydowskimi zebrał się ludźmi, a następnie kamieniami wybijali szyby. Na skutek interwencji policji ekscesy zlikwidowano, dokonując aresztowań.

Gdańsk. 26. 10. PAT „Der Danziger Vorposten“ donosi, że w związku z ekscesami antyżydowskimi aresztowano 70 osób. Część aresztowanych zwolniono z powodu braku dowodów.

Spełnili zapowiedź Forstera!

Gdańsk. 26. 10. (R) Policja gdańska ogłosiła komunikat, w którym opisał bardzo ogólnikowo zajścia sobotnie, wyjaśnia, że „pryczyną wykroczeń było skupienie się w Gdańsku w ostatnich czasach znacznej ilości typów żydowskich ze Wschodu spowodowane zajściami antysemitycznymi poza Gdańskiem“, następnie podkreśla, że „ludność żydowska prowokowała wymyślając przechodniom z okien“, wreszcie donosi, że „młodzy aresztowanymi są przedstawiciele wszystkich warstw ludności nie wykluczając mniejszości polskiej“.

W związku z tym przypomnieć należy, że na jednym z zebrania podczas kongresu NSDAB w Gdańsku p. Forster oświadczył: „Tymczasem musimy oczyścić Gdańsk z Żydów. Ulice oczyśćcie wy sami, a jak się to robi, wicie najlepiej.“

W transmitowanym w dniu 11 października przez radio przemówieniu tenże Forster wołał: „Będziemy występować czynnie przeciwko Żydom i niech potem nikt nie biegnie ze skargą do przedstawiciela dyplomatycznego Polski, gdyż nosy zwykłego Żyda i Żyda obywatela polskiego są jednakie“

W rozplakatowanym zaś po mieście numerze 46-partyjnego wydawnictwa pt. „Danziger Wand Wochen Schau“ z 16 bm. znajduje się wielki artykuł o konieczności rozprawienia się z Żydami przez samą ludność miasta.

Co przyniesie dzisiejsze posiedzenie londyńskie? Przed nową niespodzianką sowiecką?

Londyn 26. 10. (L) Dzisiejsze posiedzenie komitetu nieinterwencji odbędzie się pod przewodnictwem min. Edena, który podejmie niewątpliwie wszelkie możliwe wysiłki, by uratować komitet od grożącego mu rozpadnięcia się. Wobec ustępliwego stanowiska Anglii i Francji, którym, zdaje się, mniej zależy na takim czy innym rozwoju wypadków w Hiszpanii, jak na utrzymaniu koncertu europejskiego, niebezpieczeństwo zagraża komitetowi obecnie ze strony Rosji sowieckiej, której delegat może dziś sprawić niespodziankę, w formie oświadczenia, że Rosja wycofuje się z komitetu.

„Evening Standard“ doniósł wczoraj wieczorem w sensacyjnej formie, że ambasador Majski otrzymał instrukcję powiadomienia przewodniczącego komitetu nieinterwencji, że Sowiety nie mają zamiaru w dalszym ciągu brać udziału w finansowaniu wydatków komitetu, ponieważ uważają, że maszyna nieinterwencji już nie działa.

Chodzi tu o notę, jaką złożył jeszcze w ub. tygodniu amb. Majski, motywując odmowę zapłaty zaległych rat na utrzymanie aparatu nieinterwencji argumentem załamania

się w danej chwili całego aparatu nieinterwencji. Minister Eden obawiając się, że ta nota sowiecka spowodować może nowy kryzys, wpłynąć miał na amb. Majskiego, aby rząd sowiecki zgodzić się miał na wycofanie tej noty, zastrzegając sobie jednak prawo złożenia jej później, jeżeli sytuacja nieinterwencji się nie poprawi i wstrzymując się na razie od dalszych wyplat zaległych rat sowieckich. Nie było jednak przy tym mowy o całkowitym wycofaniu się Sowietów z komitetu nieinterwencji.

„Okolo 40.000 ochotników włoskich“ ...

Paryż 26. 10. (A) Ambasador włoski Ceruti złożył wczoraj po południu w ministerstwie spraw zagranicznych oświadczenie oficjalne rządu włoskiego: Liczba ochotników włoskich znajdujących się w Hiszpanii wynosi około 40 tysięcy ludzi łącznie z oddziałami służby pozaliniowej. Są to wiadomości prawdziwe i mogą być w przyszłości skontrolowane.

Wielki zjazd mężów stanu w Brukseli

Londyn, 26. 10. (L) W związku z przesileniem rządowym w Belgii konferencja brukselska 9ciu mocarstw ulegnie odroczeniu na kilka dni. Premier belgijski, jako zapraszający gospodarz, ma otworzyć konferencję i jej przewodniczyć, wobec czego wypada zaczekać na załatwienie kryzysu i utworzenie nowego rządu. W Londynie przypuszczają, że otwarcie konferencji ulegnie przesunięciu z 30 października do 5 listopada. Pierwsze posiedzenie, poza otwarciem i wybraniem prezydium konferencji, poświęcone będzie tylko sprawie zaproszenia innych zainteresowanych mocarstw,

przede wszystkim Niemiec i ZSRR. Następne posiedzenie, w którym te mocarstwa wezmą już udział, wyznaczone zostanie na 9 listopada.

Dymisja gabinetu tureckiego

Ankara, 26. 10. (R) Premier Ismet Inonu złożył na ręce prezydenta Ataturka wczoraj prośbę o dymisję. Dymisja ta została przyjęta i prezydent państwa powierzył misję tworzenia gabinetu dotychczasowemu ministrowi gospo-

Wówczas przybędzie do Brukseli również min. Eden, który postanowił udać się samolotem do Brukseli na 3 dni. W Londynie spodziewają się, że także min. Delbos a przede wszystkim hr. Ciano będą w tym czasie obecni na konferencji, która w ten sposób nabierze charakteru pierwszorzędnej clearing house'u dla spraw nie tylko Dalekiego Wschodu, ale również i Europy, a zwłaszcza Morza Śródziemnego.

Japonia odmówi

Tokio 26. 10. (R) Dzisiejsze dzienniki poranne donoszą, że Japonia nie przyjmuje zaproszenia i uchyla się od wzięcia udziału w konferencji brukselskiej. Dziś zbiera się posiedzenie gabinetu ministrów, na którym omówiona ma być sprawa odpowiedzi dla rządu belgijskiego. Odpowiedź ta ma być wysłana na prawdopodobnie w dniu jutrzejszym.

Tokio 26. 10. (R) „Teito“ organ armii przewiduje bliską dymisję ministra spraw zagranicznych Hiroty i wymienia jako jego ewentualnych następców ambasadora w Moskwie Szigemitsu i b. ambasadora w Sztokholmie Sziratori. Zdaniem dziennika, obecna podróż ambasadora Szigemitsu do Berlina, stanowi nawiązanie kontaktu niezbędnego przed nominacją na stanowisko ministra spraw zagranicznych, na którym miałby on za zadanie zerwać ostatecznie z anglofilskimi tradycjami.

Kto wygrał na loterii

Warszawa, 26. 10. (A) Dziś padły większe wygrane na numery:

100.000 zł. — 115751
5.000 zł. — 61713
2.000 zł. — 90636
1.000 zł. — 48767, 79607, 179704, 191202
500 zł. — 52277, 75635, 82021, 118392, 121700, 148859.

darki Izmir Dzelal Bayarowi. Przedłożona lista gabinetu Bayara została przyjęta. Pierwsze posiedzenie rady ministrów odbyło się pod przewodnictwem prezydenta. W składzie gabinetu zaszyły nieznaczne zmiany.

NA WIDNOKRĘGU

W pałacu Rady ministrów

Aby zacieśnić więzy obozu legionowego z Ozonem, płk. Koc, jako naczelny komendant Związku Legionistów, zawezwał do Warszawy na dzień 30 bm. wszystkich komendantów okręgowych komend związku legionistów oraz prezesów legionowych kół pułkowych na odprawę, która odbędzie się w Pałacu Rady Ministrów w obecności marsz. Rydza Smigłego.

Należy podkreślić, że posiedzenie takie odbywać się będzie poraz pierwszy w siedzibie rządu, gdyż dotychczas wszelkie zebrania legionistów odbywały się w komendzie Związku na ulicy Matejki lub przy ulicy Ludnej. Sobotnie zebranie budzi wielkie zainteresowanie w kołach politycznych, które przywiązują do niego wielkie znaczenie.

Po nominacji płk. Wendy

Korespondent warszawski „Słowa“ wileńskiego donosi swemu piśmie: „Nominacja pułkownika Wendy na szefa sztabu Ozonu była prawdziwą niespodzianką, nawet dla bliższego otoczenia pułk. Koca. P. Wenda należy do grupy „Zaczynu“, która przechodziła różne fazy w swoich stosunkach z Ozonem. I tak w początkach Ozonu uchodziła za grupę jedną z najbliższych ulicy Matejki, z czego powstały w swoim czasie plotki, oficjalnie dementowane, iż „Zaczyn“ miałby być organem pułk. Koca. W dalszym okresie działalności Ozonu stosunek grupy „Zaczynu“ do Ozonu uległ rozluźnieniu, przy czym pojawiła się w piśmie „Zaczyn“ nuta krytyczna w stosunku do Ozonu, jak i do Klubu 11-go listopada.

Grupa „Zaczynu“ uchodzi za jedną z najbardziej tajemniczych. Jak wiadomo, autorowie artykułów w „Zaczynie“ podpisują się jedynie cyframi. W kołach politycznych nie oczekiwano więc, że właśnie w tym tak zmiennym zespole pułk. Koc znajdzie kandydata na swego szefa sztabu. Pułk. Wenda, który sprawował funkcje adiutanta przy Marszałku Piłsudskim, po śmierci Marszałka pozostawał jeszcze przez pewien czas w GISZU, poczem odkomenderowany został do PUFW na stanowisko zastępcy generała Olszyny-Wilczyńskiego. W kołach politycznych utrzymuje się wersja, że pułk. Wenda powołany został na szefa sztabu Ozonu tymczasowo, przy czym jako następcę wymienia się jednego z dwu najbliższych obecnych współpracowników pułk. Koca. Dodać należy, że dymisja pułk. Kowalewskiego nastąpiła, jak się dowiadujemy z jego inicjatywy“.

„Obwąchiwanie się“ wodzów

„Jutro Pracy“, uważane za wyraz poglądów pka Sławka, pisze:

„Obecnie przeżywamy moment obwąchiwania się wodzów. Czekają. A przeciętny obywatel ma ochotę zawołać: Do diabła z nosami, komu pożytek przynosi to obwąchiwanie, łapy wyciągnijcie naprzód. Do zgody wołamy, was, panowie!

„Na razie wołamy nie wskazując palcem na imiona, ale jeżeli nic się nie zmieni, jeżeli zachowanie życia politycznego Polski nie ulegnie gruntownym przeobrażeniom, będziemy wołać z imienia i nazwiska. Niech opinia polska dowie się, gdzie są przyczyny utrudniające akcję pojednania Polaków“.

„Czarno na białem“ wychodzi

Szereg pism antydemokratycznych z nietajonym zadowoleniem notował fakt, że od jakiegoś czasu nie pojawił się redagowany przez pułk. Grzędzińskiego postępowy organ „Czarno na białem“. W związku z tym można było wyczytać na łamach „Słowa“, że pismo pułk. Grzędzińskiego zostało zlikwidowane, a on sam zakończył swoją karierę polityczną.

Tymczasem wbrew wszystkim tym przepowiedniom pojawił się nowy numer czasopisma „Czarno na białem“. Znajdujemy w nim następującą notatkę „Od Redakcji“:

Doboszyński nr. 2

Listy gończe za sprawcą najazdu na Wyszonki

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa 26. 10. (A) W powiecie Wysoko Mazowieckim rozplakatowano następujące obwieszczenie:

„200 zł. nagrody otrzyma ta osoba, która przyczyni się do ujęcia, względnie wskazania lub udzielenia informacji co do miejsca ukrycia się Skrzyszewskiego Stanisława, syna Stanisława i Marii, urodzonego 30. 8. 1909 r. w Kiersnowiźnie, powiat Wysoko Mazowieckie, który w dniu 16 bm. zorganizował i wykonał napad nocny z bronią w rękę na mieszkańców m. Wyszonki Kościelne, wskutek czego został zabity Czajkowski Antoni.

Opis: wzrost wyżej średni, blondyn, uszy małe, oczy niebieskie, chód prosty, szybki, ubrany po miejsku.

„Cechy charakterystyczne: ruchy nerwowe, wzrok spode łba, twarz pochmurna. Wszelkie informacje kierować do najbliższego urzędu policyjnego. Równocześnie zapewnić się informatorowi zachowanie jego nazwiska w tajemnicy.

Uwaga: Art. 148 k.k. „Kto utrudnia pos-

tępowanie karne, a w szczególności kto ukrywa sprawcę — podlega karze więzienia do lat 5-ciu lub aresztu“.

Białystok, dnia 19 października 1937 roku.

Komendant wojewódzki

w/z (—) Maciejowski,
nadkomisarz.

Jak wynika z powyższego, policja oskarża Stanisława Skrzyszewskiego nie tylko o bezpośredni udział w najściu na Wyszonki, ale i o zorganizowanie i kierowanie napadem.

Skrzyszewski po głośnych ekscesach antyżydowskich w pow. Wysoko - mazowieckim umieszczony został w Berezie wraz z innymi działaczami endeckimi, skąd po jakimś czasie został zwolniony.

Skrzyszewskiego oskarżono również o pierwszy napad na Wyszonki w roku ubiegłym.

Wówczas sąd uniewinnił Skrzyszewskiego. W końcu września Skrzyszewski opuścił majątek Kiersnowice, którego jest właścicielem i dotąd nie powrócił. Rodzina nie ma o nim żadnych wiadomości.

Van Zeeland o przyczynach swej dymisji

Bruksela. 26. 10. (R) W mowie, wygłoszonej wczoraj wieczorem przez radio, premier van Zeeland wskazał na oznaki rozkładu w łonie rządu zjednoczenia narodowego, jak również na nieustającą kampanię kalumnia przeciw rządowi i jego szefowi, jako na dwie bezpośrednie przyczyny zgłoszenia dymisji. Van Zeeland zaznaczył, że już kilka miesięcy temu zamierzał ustąpić z rządu — jednakże względ na dobro państwa nie pozwolił mu wówczas na urzeczywistnienie tego zamiaru. Ustupujący premier nadmieniał, że sprawa Banku Narodowego nie dotyczy go osobiście.

W końcowej części przemówienia van

Zeeland wyraził opinię, że utrzymanie formuły rządu zjednoczenia narodowego jest bezwzględnie potrzebne dla zapoczątkowania przez ustępującego rządzie odbudowy kraju, w przeciwnym razie, powstać może niebezpieczeństwo zniszczenia osiągniętych już rezultatów.

Według krążących wiadomości, nie jest rzeczą wykluczoną, iż utrzymany zostanie gabinet w dotychczasowym składzie z wyjątkiem samego premiera van Zeelanda. Rozwiązanie takie dałoby królowi możliwość szybkiego zażegnania kryzysu. W kołach politycznych nie wyklucza się również iż król zdecyduje się powołać na stanowisko szefa rządu osobistość apolityczną.

B. premier rzekł się również mandatu poselskiego

Bruksela. 26. 10. (R) Van Zeeland przesłał na ręce przewodniczącego Izby zrzeczenie się mandatu deputowanego Brukseli. Przypomnieć należy, że Van Zeeland wszedł do Izby z wyborów w dniu 11 kwietnia br. — Kontrkandydatem jego był Degrelle, przywódca faszystów belgijskich. Wybór ten dokonany został po zaciętej walce wyborczej prowadzonej przez „Pays Reel“ co nie pozostało bez wpływu na ostatnie przesilenie binetowe. Van Zeeland odniósł wówczas wielkie zwycięstwo.

Obława na sali sądowej

Warszawa, 26. 10. (A) Wielką sensację wywołało dziś ukazanie się na sali Sądu Okręgowego w Warszawie oddziału policji, który obsadził wszystkie wejścia do sądu i przystąpił do obławy na sali sądowej. Kilkanaście osób aresztowano i przewieziono autem do więzienia. Jak się okazuje, zawiadomiono prokuratora Sądu Okręgowego, iż grupa bandytów, przyjąłszy szajki bandyckiej, która jest obecnie sądzona za napady w miejscowościach pod warszawskich, planuje dokonanie napadu na przewodniczącego sądu, lub na naczelnika wojewódzkiego urzędu śledczego, który jest głównym świadkiem w tej sprawie.

„Zawiadamiamy niniejszym, że w związku z dwukrotnymi konfiskatami, jakie nas ostatnio spotkały i idącym za tym znacznym opóźnieniem, numer 20-ty wydajemy z datą 26. X.

Równocześnie zawiadamiamy, że sprawy uchwał Klubu Demokr. o ghetcie ławkowym, współpracy z Polską Partią Socjalistyczną i Stronnictwem Ludowym, przyjętych burzą oklasków, oraz rozwiniętą dookoła nich dyskusję prasową, z uwagi na brak miejsca jesteśmy zmuszeni przełożyć do następnego numeru“.

„Czas“ urabia nastroje...

W kronice krakowskiej „Czasu“ znajdujemy następującą znamieną notatkę:

Prezes Kowalski przyjeżdża do Krakowa. W krakowskich kołach nacjonalistycznych wybór mecz. Kowalskiego na prezesa Stronnictwa Narodowego wywołał duże wrażenie. Jak słyhać na niedzielę 7 listopada zwołane zostało w Krakowie wielkie zebranie członkowskie Stronnictwa Narodowego, na którym będzie przemawiał prezes Kowalski. Zebranie to oczekiwane jest ze „zrozumiałym zainteresowaniem“.

W tym samym numerze reporter krakowski „Czasu“, zapowiedź ponownego procesu inż. Doboszyńskiego kończy słowami:

„W kołach palestry zwracają uwagę, że po ostatnich wyborach w Stronnictwie Narodowym, ławę obrońców Doboszyńskiego zajmie 2 nowych eksponowanych przywódców Stronnictwa: mecz. Jaworski i Niebudek“.

KOSZMARNE WIZJE NIEDALEKIEJ PRZYSZŁOŚCI

JAK NIEMCY ROZPOCZNĄ WOJNĘ?

W ostatnich czasach w różnych krajach wydano szereg książek o przyszłej wojnie. Autorzy tych przepowiedni różnie wyobrażają sobie przebieg i wynik jutrzejszej krwawej zawieruchy, ale w trzech punktach wszystkie wróżby są zgodne:

nowa wielka wojna jest nieunikniona, rozszerzy się na cały świat i zacznie się nagle i niespodzianie.

Państwo, które postanowi napaść na przeciwnika czy przeciwników, nie uprzedzi o tym wroga, lecz zaatakuje go zniemacka, rzuci się na nieprzygotowanego. Wypowiadanie wojny wyszło już z mody, jako przeżytek dawnych, rycerskich czasów.

Niemiec Helders (jest to pseudonim, pod którym ukrywa się pewien wyższy oficer niemiecki) w książce pt. „Wojna powietrzna w roku 1936. Zburzenie Paryża“, opisuje nieoczekiwane bombardowanie Paryża przez samoloty angielskie. Bo drugą, smutną cechą charakterystyczną przyszłej wojny europejskiej, której przedsmak dają nam teraz walki w Hiszpanii i w Chinach,

będzie mordowanie bezbronnej ludności cywilnej, zarzucanie bombami i granatami oraz wytrawianie gazami miast otwartych.

Kto rozpęta tę potworną rzeź? Na to pytanie prorocy odpowiadają tak, jak należało się spodziewać: prawie wszyscy przypisują zbrodnicze zamiary obcemu państwu, niemal żaden nie przewiduje, że napastnikiem będzie jego ojczyzna. Na pewno niektórzy po cichu myślą inaczej niż piszą, ale wiedzą, że nie wolno jednocześnie zalecać zaskoczenie nieprzyjaciół i ostrzegać ich o niebezpieczeństwie. Dlatego wróżbił niemiecki wieścił, określając nawet datę wojny angielsko-francuskiej. Niewątpliwie sam śmiał się z tego proroctwa, sądził jednak, że czytelnicy zrozumieją, czym samolotom naprawdę każe obrócić Paryż w ruiny i zgłiszczą, usiane trupami.

Znacznie prawdopodobniejsze są książki angielskie tego samego rodzaju: „Wojna nad Anglią“. Tam kieruje się podejrzenia w właściwą stronę:

wojnę rozpoczyna Niemcy.

Według autora „Wojny w r. 1938“ Niemcy zakończywszy przygotowania, napadną

przede wszystkim na Czechosłowację. Pierwszy cios zadadzą jednocześnie lotnicy i... agenci niemieccy w Czechach.

Samoloty niemieckie bombardują Pragę. Oczywiście zjawiają się nad terytorium czechosłowackim niespodziewanie. Wojna, jak się

rzekło, wybucha bez wypowiedzenia. Prawda, Czesi spostrzegli bombowce niemieckie, zanim te doleciały do Pragi i usiłują nie dopuścić ich do stolicy. Ale Niemcy są w powietrzu czterokrotnie silniejsi.

Napastnik ponosi poważne straty, lecz dociera do Pragi, z której nie zostaje kamień na kamieniu. Ginie też niemal cała ludność, albowiem schrony przeciwgazowe wyleciały w powietrze.

Wysadzili je agenci niemieccy, którym odpowiedni rozkaz dano przez radio.

Pewnego dnia wszystkie rozgłośnie niemieckie nadały pewną melodię. Był to omówiony sygnał dla agentów w Czechach.

Wyjątek wśród tych ponurych wieszczbary stanowi Japończyk Tota Isimaru, oficer marynarki, który przewiduje wojnę angielsko-japońską. Ten nie przedstawia swojego kraju jako niewinnego baranka, lecz zapowiada, że

flota japońska zniemacka napadnie na Honkong, Australię, Nową Zelandię, Borneo, a przy sposobności również kolonie holenderskie.

Jak widzimy, w tych wszystkich okropnych wizjach przyszłości kładzie się nacisk na zaskoczenie przeciwnika. Taka sama jednomyślność panuje co do tego, że wojny nie będzie można umiejscowić. Pożoga ogarnie cały świat.

Szczególnie uwydatnia to autor „Wojny w roku 1938“. W ostatnim rozdziale opisuje posiedzenie gabinetu angielskiego. Ministrowie omawiają ogólne położenie polityczne Europy. Minister spraw zagranicznych powiada: „Byłoby niedorzecznością myśleć o kłótni z Niemcami z powodu Czechosłowacji“.

Rząd angielski chciałby dojść do jakiegoś porozumienia z Niemcami. Jakąż konsternację wywołuje ultimatum Niemiec, które żądają, aby Anglia zachowała zupełną neutralność i nie popierała żadnego państwa ujmującego się za Czechosłowacją. Odpowiedź na ultimatum ma być udzieloną do 5 po poł. Jeżeli nie zadowolą Niemiec o 8 wiecz. samoloty niemieckie zbombardują Londyn. Anglia gotowa jest przyjąć te żądania, byle uniknąć wojny. Ale Niemcy domagają się ponadto, aby Anglia oddała im, rzekomo tylko na czas wojny, Gibraltar i Suez. Ma to być gwarancja neutralności. Tego już rządowi angielskiemu jest za wiele. Ministrów ogarnia oburzenie.

Tą sceną kończy się powieść „Wojna w roku 1938“. Dalszy przebieg wypadków autor opisuje w drugiej powieści pt. „Cztery dni wojny“. Premier angielski sam udaje się do poselstwa niemieckiego. — Staraliśmy się — mówi

— żyć w zgodzie z wami nie zdradzając jednakże naszych dawnych sprzymierzeńców. — I przypuszczaliście — odpowiada szycerzo ambasador niemiecki — że to wam się uda. —

Czyż 24 lata temu istniał jakiś zatarg między Niemcami a Belgią?

Koniec końców Anglia musi wziąć udział w wojnie europejskiej? Potem Ameryka także nie może pozostać neutralną. Autor dowodzi, że nie podobna uniknąć takiego rozszerzenia się konfliktu. Anglia chciałaby się trzymać na uboczu i nie bronić Czechosłowacji, ale zachowując neutralność nie ocali własnej skóry, odrzucy jedynie starcie z Niemcami, które nie wyrzekną się swoich planów. Do tego samego wniosku przychodzi autor „Wojny nad Anglią“.

Jego zdaniem, dzieje najbliższych dziesięcioleci będą potworne. Jedna wojna będzie rodziła drugą.

Najpierw Niemcy i Włochy rozbiją Anglię i Francję.

Zwycięzcy będą musieli zwrócić Niemcom ich dawne posiadłości w Europie oraz kolonie. Oprócz tego Włosi zabiorą Anglii Somali i Aden, a Egipt przejdzie pod protektorat włoski.

Anglia nie pogodzi się z tą klęską i wyteży wszystkie siły, aby przygotować odwet. I po pewnym czasie wybuchnie nowa wojna. Tym razem napastnikiem będzie Anglia, której ogromna eskadra powietrzna, 800 bombowców, zaatakują Niemcy, naturalnie bez uprzedzenia. Teraz wczorajsi zwycięzcy ponoszą klęskę. Ale z kolei nowi triumfatorzy żyją w strachu z niepokojem patrząc w niebo. A na ziemi wśród zwalisk i zgłiszczy, szczerzy zęby nędza i ginie cywilizacja. Z wielkich stolic europejskich pozostały rumowiska. Oto np. jak w „Czterech dniach wojny“ jest opisane zburzenie Londynu:

Olbrzymie miasto płonie. Takiej pożogi nigdy dotąd nie widziano. Dziesiątki tysięcy bomb zapalających spadły na nieszczęsną stolicę. Linie kolejowe są zniszczone. Ocalało tylko kilka i te jedynie mogą być użyte do uratowania tego, co jeszcze poprzedniego dnia stanowiło tysiączną część bogactwa miasta. Trupy, oczywiście, przestano już liczyć.

Fantazja powieściopisarzy? Niestety, te straszne wizje mogą lada dzień stać się rzeczywistością i u nas, tak, jak już się ziściły w Hiszpanii i w Chinach. Świat gromadzi prochy, a gdzieś zbrodniczy szaleńcy w pewnej chwili rzucą na nie iskrę. Prorocy nieszczęścia mają aż nadto wystarczające podstawy do bicia na trwożę i ostrzegania ludzkości. Ale szaleńcy nie słuchają ostrzeżeń.

Henryk Seiler

ZAKŁAD LORDA DERBY

Wszyscy członkowie klubu siedzieli dookoła kominka w ogromnych skórzanych fotelach. Siedzący w czarnej liberii, przetykanej srebrem, nalewał tu i tam whisky.

Spór obu hodowców lorda Jamesa Watta i lorda Derby przybierał każdego wieczora gwałtowniejsze formy. Obaj przyjaciele stali się niemal wrogami, a wszyscy członkowie klubu namiętnie interesowali się problemem, który koń jest lepszy „Ladyflower“ czy „Talbot“? Zarówno klacz, jak i ogier wygrały szereg dobrych wyścigów. Oba pochodziły od doskonałych rodziców.

Lord James Watt nie był pod żadnym warunkiem skłonny do uwierzenia, że ogier przeciwnika jest lepszy, niż jego klacz. Lord był człowiekiem małego wzrostu, o czerwonej twarzy. Czerwień tej twarzy ciemniała szybko, gdy ktoś wątpił w doskonałość jego konia. Unosił się łatwo. Z oczu sypały mu się iskry.

— A ja panu mówię, że pański koń nie za-

sluguje nawet na to, by go z moją klaczą zaprząć do powozu — wołał głosem pełnym głębokiego przekonania i oburzenia jednocześnie.

Lord Derby słuchał tego i uśmiechał się ironicznie:

— Jeśli pan uważa, Jamesie, że pańska klacz jest istotnie takim ósmym cudem świata — rzekł wreszcie, to nie rozumiem, dlaczego unika pan stale wyścigu z moim „Talbotem“. Proszę, niech pan się zgodzi na wyścig „Ladyflower“ z „Talbotem“.

— Zupełnie zbędne — rzucił lord Watt, manipulując swą trzcinką bambusową o złotej gałce. „Ladyflower“ ucieknie pańskiemu koniowi jak zechce...

— Dość mam tego — rzekł książę Walii. — Proszę niech pan się zgodzi na urządzenie wyścigu pańskiej klaczy z „Talbotem“. Klub wyznaczy nagrodę 5000 funtów szterlingów. Czy 5000 funtów panu wystarczy?

— Na pieniądzech mi zupełnie nie zależy —

powiedział lord Watt i spojrzął dookoła wyzywająco.

— A więc pan się uchyla... — skonstatował lord Butterfard rzucając mu przez monokl spojrzenie pełne ironii...

— Nie uchylam się wcale. Myślę tylko, że moja „Ladyflower“ znacznie się śmiać na starcie, gdy ją postawię obok tego zabawnego ogiera. „Talbot“ to nie jest żaden przeciwnik dla niej.

Z milczącym uśmiechem, który działał na lorda Watta tak niesłychanie drażniąco, pochylił się właściciel „Talbota“ ku swemu adwersarzowi:

— Skoro pieniądze nie przedstawiają dla pana wartości, Jamesie, to proponuję panu co innego. Proponuję nagrodę honorową. Jej wartość będzie polegała na tym, że uwieczni nazwisko Watt, po wszystkie czasy...

Wokoło rozległ się śmiech.

— Czy mam to traktować jako obrazę? — spytał lord Watt, z groźbą w głosie.

— Nie Jamesie, nie pozwoliłbym sobie na to nigdy. Zupełnie poważnie proponuję panu następującą rzecz. Wyznaczę nagrodę dla naszego konia, którą później oczywiście będą rozgrywać najlepsze konie naszego kraju. Wyścig ten bę-

ECHA ZE ŚWIATA

**Nieinterwencja 150 lat temu
Bronił jej -- minister Eden...**

(n) Prasa londyńska przypomina obecnie dzieje pewnej nieinterwencji, która była na porządku dziennym, 150 lat temu, i w której obronie stawał angielski minister spraw zagranicznych — Eden. Było to w r. 1787, a chodziło o to, aby zapobiec interwencji w Holandii. Ówczesny minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, William Eden, wysłany został w misji dyplomatycznej do Francji. Miał on uzyskać od rządu francuskiego deklarację, iż „Francja nigdy nie miała zamiaru interweniować zbrojnie w Holandii“. Francuski minister spraw zagranicznych wysunął wówczas warunek, że przed rozpoczęciem dyskusji nad kwestią holenderską, należy bezwzględnie wycofać wojska pruskie, zapewniając, że w Holandii nie walczą żadni żołnierze ani oficerowie francuscy. Rząd angielski utrzymywał jednak, że Francja wysyła do Holandii swoich — mówiąc współczesnym językiem — „ochotników“.

Jak widać, historia powtarza się w sposób wprost zdumiewający. I 150 lat temu mieliśmy dokładnie ten sam problem nieinterwencji, co dziś, z tymi samymi akcesoriami i trudnościami. Patronował tej interwencji nie kto inny, jak minister Eden. Dzisiejszy minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii jest też potomkiem starszego brata Williama, sir Roberta Edena.

**Jeszcze jeden Windsor --
lord Plymouth**

(n) Jest na ogół rzeczą mało znaną, że lord Plymouth, przewodniczący londyńskiego komitetu nieinterwencyjnego, nosi to samo nazwisko co b. król Edward VIII. — Windsor.

Jeden z pradziadków dzisiejszego lorda Plymoutha, wicehrabia Windsor, miał przez dłuższy czas zatarg z królem angielskim, Henrykiem VIII. Wicehrabia bowiem chciał nabyć noszący jego nazwisko rodowe, zamek który równocześnie podobał się również królowi. Po długich targach zamek Windsor zakupiony został przez króla, z tym jednak, że swemu konkurentowi odstąpił olbrzymie posiadłości w Walii. Jaką wartość posiada ten majątek, odziedziczony po swoim przodku przez dzisiejszego lorda Plymoutha, można sobie będzie wyobrazić, jeśli się zważy, że tytułem samego podatku spadkowego, wpłacił lord Plymouth skarbowi państwa po śmierci swego ojca w r. 1923, sumę 250.000 funtów.

**Tragiczna śmierć głośnej
adwokatki paryskiej
Mireille Moreger**

(s) Podczas katastrofy samolotowej w Meknes (Marokko) poniosła śmierć znana adwokatka paryska Mireille Moreger. Zaledwie samolot wystartował z lotniska w Meknes, z nie-

SZKOŁA MĘŻÓW

**Jak płeć brzydka powinna być wychowywana
do znoszenia jarzma małżeńskiego**

W małym miasteczku stanu Texas założono nie dawno oryginalną szkołę. Dwie młode panie wpadły na doskonałą myśl wychowywania młodych ludzi na mężów i wprowadziły ją w czyn z właściwą płci pięknej energią. Wychodzą z założenia, że męczyzna jest również istotą daleką od doskonałości; popelnia mnóstwo błędów i ma zupełnie mylne wyobrażenie o warunkach szczęśliwego małżeńskiego współżycia. Jedynie mężczyzna może być do tego stopnia naiwnym, żeby ufać gorącą miłość i dostateczne środki utrzymania za warunki wystarczające do uczynienia kobiety szczęśliwą, a pożycia harmonijnym.

Postanowiły więc obie młode niewiasty dopomóc mężczyznom do zdobycia nieodzownych wiadomości z dziedziny matrymonialnej. Ruzumują słusznie, że skoro chłopcy nabywają w szkołach i na uniwersytetach różnych potrzebnych w życiu wiadomości, to nie należy pozbawiać ich tak nieodzownej wiedzy, jak zaznajomienie się z warunkami szczęśliwego małżeńskiego współżycia. — Każdy młodzieniec powinien wiedzieć, jak ma postępować, aby zdobyć trwałą sympatię żony.

Luka, powstała w wychowaniu mężczyzn przez brak w programach szkolnych działu, kształcącego w chłopcach przyszłych dobrych mężów, sprawia że znajdują się wśród nich kandydaci do tytułu „Wróg społeczny numer pierwszy“ lecz nie znalazł się jeszcze ani jeden, który byłby godzien miana „Małżonek numer pierwszy“. Szkoła w Texasie ma usunąć ten brak i przekonać mężczyzn, że oprócz miłości muszą posiadać wiedzę, dzięki której dopiero zdobędą przychyłność żon i dadzą trwałą ostoję swemu szczęściu. Kobiety z natury znają się lepiej na arkanach małżeństwa. Poza tym są święcie przekonane, że zgrzyty w pożyciu są zawsze powodowane przez mężczyzn. Przekonanie to daje im przewagę nad mężczyzną jeszcze na długo przed wypowiedzeniem hrzeimiennego w skutki „Tak“. Kobieta wnosi do małżeństwa wrodzoną orientację podczas gdy mężczyzna wstępuje w nie oszołomiony i jak utrzymują złe języki, skutkiem

tego oszołomienia nie zawsze jest poczytalny. — Jeżeli pominiemy nawet przemawiającą na korzyść kobiety różnicę wrodzonego uzdolnienia do małżeńskiego współżycia, musimy przyznać, że sam sposób wychowania zapewnia jej w małżeństwie przewagę nad nieuświadomionym dotychczas mężczyzną. Kobieta ma możność zdobycia od powiedniejszej wiedzy w specjalnych zakładach — kształcących młode dziewczęta na przyszłe żony i matki. Żaden jednak kraj nie pomyślał dotąd o stworzeniu szkół, gdzie męczyzna mógłby się nauczyć być dobrym ojcem i głową rodziny.

Każdy mężczyzna, nie dotknięty manią wielkości, musi przyznać, że nie jest dostatecznie przygotowany do małżeńskiego „zawodu“. Najbardziej wskazanym byłoby dla niego przerobienie kursu przekształcającego butne myślenie mężczyzny. — Żaden nie powinien się żenić, dopóki nie wpoi w siebie, że w małżeństwie on zawsze będzie stroną która zawiniła i że ostatnie słowo nigdy nie powinno należeć do niego. Utrwalenie w sobie takiego przekonania ułatwi mu bardzo rolę małżonka. Nada mu „ogładę“ małżeńską, którą założycielki szkoły uważają za główny cel zapoczątkowanego przez nie „wychowania“ na mężów.

Program szkolny przewiduje cały szereg ówczesnych, mających na celu nabycie wprawy w wypełnianiu roli małżonka „nowego typu“. W szkole mężów udzielane są młodym ludziom wskazówki jak mają się zachowywać w domu i w towarzystwie, aby w przyszłej żonie nie budzić uczucia, że jest najniebezpieczniejszą z kobiet. Założycielki opracowały swój program w przeświadczeniu, że mężczyźni z wdzięcznością zgodzą się na tę „kardynalną i konieczną“ reformę. Nie zanoszą się jednak na to. Mężczyźni utrzymują, że rola winowajcy spada na nich w obecnym małżeństwie tak często, iż nie mają zgola zamiaru rozszerzać granic stanu oskarżenia, z którego prawie nie wychodzą. — Damy z Texasu nie przejmują się jednak zbytbytno tą obojętnością. Wiadomo przecież, że ostatnie słowo nie powinno należeć do mężczyzny.

wiadomych dotychczas przyczyn uległ nychmiastowej katastrofie. Pilot i pani Moreger ponieśli śmierć na miejscu, siostra adwokatki, która również znajdowała się w samolocie, jest ciężko ranna.

Mireille Moreger była bezsprzecznie jedną z najbardziej popularnych kobiet w Paryżu, a popularność tę zawdzięczała swojej śmiałej walce przeciwko kolonii karnej Cayenne we francuskiej Gujanie, osławionej wyspie Diabelskiej, o czym niedawno obszernie pisaliśmy. Dzięki podjętej przez nią kampanii rząd zdecydował się wreszcie na ostateczne zlikwidowanie tej kolonii karnej, na którą w swoim czasie zesłany został Dreyfus.

Greta Garbo zaręczyła się z Polakiem

(n) W Ameryce rozeszły się ostatnio słuchy, że zanosi się poważnie na zaręczyny Greta Garbo z Leopoldem Stokowskim, dyrygentem orkiestry Opery w Filadelfii.

Stanowisko to objął Stokowski w r. 1921, a powszechnie utrzymywano, że pod tym pseudonimem ukrywa się Amerykanin, Stokes, Twierdzono, iż nadal nazwisku swojemu brzmienie rosyjskie, aby zapewnić sobie większe powodzenie w świecie muzycznym, gdzie Rosjanie na ogół uchodzą za utalentowanych muzyków.

Okazuje się jednak, że Stokowski nie jest Rosjaninem, lecz Polakiem, i że właśnie nazwisko Stokes było pseudonimem, jakim przez pewien czas Stokowski się posługiwał.

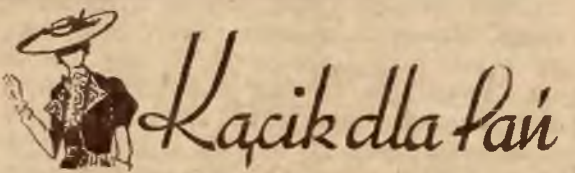
dzie nosił nazwę pierwszego zwycięzcy: pana lub moje nazwisko... No co? Zgoda?

Zapanowała cisza. Wszystkie spojrzenia skierowały się na lorda Watta. Pomysł wydał się zebranych trochę fantastyczny, ale lord Watt z przyjemnością pomyślał o wyścigu, który jeszcze w sto lat później będzie miał w tytule nazwisko Watta.

Zgoda — rzekł. Najdokładniejsze warunki biegu ustalono tego samego wieczora. Oba konie miały nieść tę samą wagę (54 i pół kg.) Bieg miał się odbyć na przestrzeni półtorej mili angielskiej, 2114 metrów. Jako miejsce wyścigu oznaczono ciężki tor w Epsom.

Na tym torze, gdzie wówczas znalazło się zaledwie ok. stu osób, a obecnie przebywa ich kilkaset tysięcy by uczestniczyć w najważniejszym wyścigu świata, zadzwieczał po raz pierwszy dzwonek startowy Ogier „Talbot“ prowadzony przez dżokeja Rocka, wygrał bieg gładko, o parę długości bijąc „Ladyflower“.

Działo się to w czerwcu, roku 1870. Gdyby wygrała „Ladyflower“ wszystkim płaskie wyścigi świata na tym klasycznym dystansie, nazywałyby się dziś nie „Derby“ lecz „Watt“.



Poetyczna chusteczka

(s) Poezja nie wymiera. W Paryżu ukazały się ostatnio chusteczki, na których wydrukowane są poezje Musseta, Ronsarda i Lamartina, Wiersze o kilku strofach, na cieniułkami bątyście, albo przejrzytym muślinie.

Naturalnie, że są to wyłącznie sentymentalne, trochę smutnawe wiersze, które właściwie powinny doprowadzić do tego, ażeby wyrzucić taką piękną chusteczką oczy, albo nawet i nos. Ale do tego są za delikatne, i to nie jest ich celem. Poetyczna chusteczka służy do... flirtu. Ma być małą flagą w rękę albo torebce pięknej pani — i powinna być czytana przez żyjącego, ale już albo jeszcze niekochającego pana..

Chusteczki naszych czasów to ostatnie resztki indywiduizmu. Umieszczano na nich imię, nieraz zdrobniałe, pieszczotliwe. Znany sklep konfekcji męskiej na Champs-Elysees znalazł nową odmia-

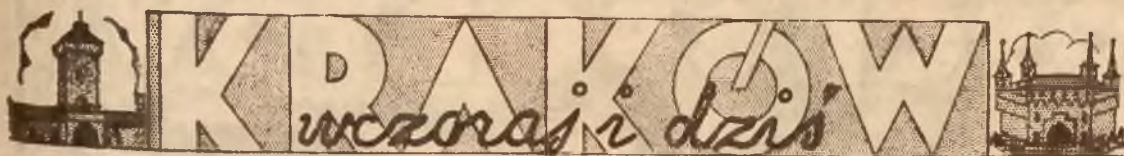
nę: na chusteczkach męskich umieszcza adres, albo numer telefonu.

Dla kobiet znowu chusteczki na szyję i chustki do nosa zahaftowywano z góry na dół słówkiem „amour“ albo „je t'aime“.

W Ameryce ta „mówiąca“ chusteczka cieszy się niezmiernym powodzeniem. W ubiegłym sezonie sprzedawano na tysiące chusteczki na których czar nymi literami wydrukowana była cała mowa pożegnalna księcia Windsoru, a końcowy jej ustęp: „Nie mogę żyć bez ukochanej kobiety“ wydrukowany był czerwonymi głoskami. Amerykanki nosiły te chusteczki przy sobie jako wyznacznik wiary.

Najmodniejsze obecnie są „poetyczne“ chusteczki. Moda naprawdę czyni wszystko, ażeby uratować romantykę: powiewające wstążki, wianuszki kwiatów we włosach, wiersze miłosne na chusteczkach..

Ale na miłość boską, dla kogo to wszystko? Do romantyki trzeba mieć bardzo dużo czasu. A kto w tym zgielku wielkomięjskim, w zatłoczonym tramwaju, przepelnionym kinde, w tym zamęcie polityki, interesów i trosk, ma tyle czasu, ażeby wzruszać się sentymentalnym wierszykiem na chusteczce? A jeśli się już znajdzie taki mężczyzna, czy znajdzie się wiele kobiet, które zechcą —



Na tydzień przed ślubem zginął w katastrofie samolotowej

W szkole szybowcowej w Tęgorborzu miała miejsce katastrofa, która jest już trzecią w tym roku, a drugą w niespełna tygodniu.

W czasie sprzyjającej pogody wystartowali dwaj konstruktorzy szybowcowi Piotr Czartołomny i Rudolf Kolman, zamierzając ustalić rekord długości lotu miejscowego szybowiska. Wskutek niepomyślnego wiatru szybowiec Czartołomnego wpadł na aparat

Kolmana, który widząc nieuniknioną katastrofę skoczył ze spadochronem z wysokości 400 m. Spadochron nie rozwinął się jednak i Kolman poniósł śmierć na miejscu.

Czartołomny odniósł poważne obrażenia i został przewieziony do szpitala. Zaznaczyć należy, że za tydzień miał się odbyć w Warszawie ślub tragicznie zmarłego pilota.

Straszny wypadek w zakładzie kamieniarskim 15-letni chłopiec stracił nogę

Wczoraj około północy miał miejsce wstrząsający wypadek w zakładzie kamieniarskim p. Tadeusza Franczaka na Białym Prądniku w Krakowie.

Zatrudniony tamże 15-letni Marian Siemieniec z Witkowic pod Krakowem, dostał się w pewnym momencie w tryby maszyny ka-

mieniarskiej. Przerażliwy krzyk chłopca zaalarmował otoczenie i maszynę zatrzymało.

Chłopiec został bardzo ciężko ranny, gdyż maszyna urwała mu prawe podudzie. Na miejsce przybył lekarz Pogotowia Ratunkowego, który rannego przewiózł do szpitala.

W ostatniej chwili uniknięto katastrofy kolejowej pod Krakowem

Na linii podmiejskiej Bieńczyce - Czyżyny nie doszło omal do katastrofy kolejowej, która mogła pociągnąć za sobą poważne następstwa. Na linii tej jest tylko jeden tor kolejowy i tym to torem jechały naprzeciw siebie dwa pociągi. Maszyniści pociągów zauważyli w ostatniej chwili grożące niebezpieczeństwo i wstrzymali bieg pociągów. Ponieważ szybkość pociągów nie była zbyt wielka, udało się zahamować i tym sposobem uniknięto katastrofy.

W wyniku przeprowadzonych dochodzeń stwierdzono, że winę ponoszą trzej funkcjo-

nariusze kolejowi, a to Władysław Tabaczek, dyżurny ruchu, Ryszard Makowski, hamulczy i Piotr Gryl. Przeciw nim sporządzony został akt oskarżenia.

W dniu dzisiejszym sprawa znalazła się w krakowskim Sądzie Okręgowym. Na rozprawę stawili się tylko Makowski i Tabaczek natomiast nie przyszedł osk. Gryl. Wobec tego sędzia dr Bobilewicz polecił telefonicznie doprowadzić Gryla przez policję, a w międzyczasie przystąpiono do przesłuchania Makowskiego i Tabaczka.

Zamierzył się krzesłem na sekretarza sądu i dostał za to 10 miesięcy więzienia

Mieszkaniec Krzeszowic Władysław Ryszek popadł w konflikt z kodeksem karnym i stanął pewnego dnia jako oskarżony w Sądzie Grodzkim. Po przeprowadzonej rozprawie zapadł wyrok, zasądzający go na 7 dni aresztu.

Ponieważ Ryszek nie dosłyszał dokładnie jak wysoki był wymiar kary, udał się po rozprawie do sekretariatu, gdzie zapytał sekretarza sądowego Mariana Wolnego o wynik procesu.

Gdy sekretarz oświadczył mu, że został za-

sądzony na 7 dni aresztu, Ryszek począł młotać pod jego adresem obelgi i porwał krzesło, którym zamierzył się na sekretarza, chcąc go uderzyć. Z trudem udało się uspokoić wojowniczego petenta, którego osadzono w końcu w areszcie i sporządzono przeciw niemu akt oskarżenia o zniewagę i napaść na urzędnika w czynnej służbie.

Dzisiaj sprowadzono Ryszkę z więzienia św. Michała do gmachu sądowego, gdzie stanął przed s. o. dr Soleckim, który zasądził go na 10 miesięcy bezwzględnej więzienia.

Napad na dom kupca żydowskiego

Urząd śledczy w Krakowie otrzymał dziś rano wiadomość o napadzie rabunkowym na dom Mojżesza Schiffelgrüna, kupca w Zarytem, Wczoraj o godzinie 12.00 w nocy, do mieszkania wtargnęli czterej bandyci, którzy polecieli domownikom położyć się na podłodze, grożąc im w przeciwnym razie użyciem broni.

Sterroryzowawszy w ten sposób domowników, bandyci splądrowali mieszkanie i zrabowali ukryte w łóżku 300 zł.

Zeznania szefa policji politycznej

Dzisiaj w drugim dniu procesu komunistycznego przed sądem przysięgłych w Krakowie, zeznawali funkcjonariusze policji politycznej. Jako pierwszy został przesłuchany szef brygady politycznej kom. Olearczyk.

Mile wesele...

W dniu dzisiejszym toczyła się przed trybunałem Sądu Apelacyjnego w Krakowie pod przewodnictwem s. a. dra Kawęckiego rozprawa przeciwko Józefowi Tumidajskiemu z Ropicy Polskiej pow. gorlickiego, oskarżonemu o to, że brał udział w bójkę jaka wynikła na zabawie weselnej, na skutek której jednego z uczestników zabawy śp. Stanisława Stabacha tak pobito, iż nazajutrz zmarł on w szpitalu w Gorlicach.

W I. instancji przed Sądem okręgowym w Jasle Józef Tumidajski został zasądzony na pół roku bezwzględnej więzienia.

Na dzisiejszej rozprawie Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu okręgowego w Jasle i uniewinnił w zupełności oskarżonego. Oskarżenie wnosił prokurator dr Frąckiewicz. Bronił adw. dr Leopold Löffelholz.

Obrabowali pijanego pasażera

Przed kilkoma miesiącami głośny był w Krakowie wypadek, jaki zdarzył się niejakiemu Bronisławowi Mazurowi. Będąc w stanie nietrzeźwym, wsiadł on do dorożki. Dorożkarz widząc, że pasażer jest pijany, wywiózł go za miasto i przy pomocy dwóch kompanów zabrał mu 233 zł i wyrzucił z dorożki, tak, że Mazur złamał nogę.

Za czyn ten odpowiadał dorożkarz Karol Znaleźniak w sądzie krakowskim, gdzie został zasądzony na dwa lata więzienia. Dzisiaj odpowiada Znaleźniak w Sądzie Apelacyjnym

Repertuar teatrów i kin krakowskich na str. 6.

Oberleder Feliks, dr Weit Chaim, zaś do komisji rewizyjnej zostali wybrani: Fleischer Zygmunt, dr Goldberg Salomon i Nebenahl Bronisław.

ZEBRANIE APLIKANTÓW ADWOKACKICH. Dnia 24 bm. odbyło się zebrane aplikantów adwokackich na którym wybrano zarząd w następującym składzie: mgr Szymon Salfier (prezes) mgr Wechsler (wiceprezes) mgr Stanisław Rubin (skarbnik i sekretarz) oraz mgr Anna Rapaport i mgr Izidor Wachtel. Na mający się odbyć we Lwowie ogólnopolski zjazd delegatów stowarzyszeń adwokackich uchwalono wydelegować mgra St. Rubina, mgra J. Wachtla i mgra J. Zeichnera. W końcu zebrani aplikanci adwokacy uchwalili rezolucję solidaryzującą się z żydowską młodzieżą akademicką walczącą przeciw „ghettu“ lawkowemu.

NOWE AGENCJE POCZTOWE W OKRĘGU TARNOWSKIM. Ostatnio uruchomione zostały agencje pocztowe w Krzyżu i Wierzchosławicach. Do agencji pocztowej w Krzyżu przyłączono gromadę Pawezów, zaś do agencji pocztowej w Wierzchosławicach przyłączono gromady Komorów, Ostrów i Rudkę. W agencji pocztowej w Wierzchosławicach zaprowadzono również służbę listonosza wiejskiego.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. W niedzielę 24 bm. odbyła się na ul. Krakowskiej defilada harcerzy. W czasie defilady wypuszczono z klatki umieszczonej na wozie gołębie pocztowe. Koń zaprzęgnięty do wozu, spłoszył się na widok gołębi i wbiegł w tłum, przy czym zranił Adama Serednickiego (18 lat) Kotarbę Romana (14 lat) Kudła Stanisława (7 lat) i Ignaczak Marię (lat 7). Serednicki i Kudła odnieśli ciężkie obrażenia cieleśne i musiano ich przewieźć w stanie ciężkim do szpitala powszechnego.

Dalszy ciąg kroniki tarnowskiej na str. 8.

od naszych KORESPONDENTÓW

Kronika tarnowska

TYDZIEŃ AKADEMII ŻYDOWSKIEGO. Z inicjatywy Komitetu Lokalnego Org. Syjon, w Tarnowie odbyło się w niedzielę 24 bm. zebranie Komitetu obywatelskiego dla zorganizowania „Tygodnia Akademii Żydowskiej“ w Tarnowie. — Zganił prezes tow. dr Chomet, który wskazał na obowiązki starszego społeczeństwa wobec akademii żydowskiej stojącego obecnie na wysuniętym posterunku walki o równouprawnienie ludności żydowskiej w Polsce. Po uchwaleniu rezolucji protestacyjnej przeciw „ghettu lawkowemu“ na

uniwersytetach wybrano ścisły komitet wykonawczy w następującym składzie: pp. dr Menderer (przewodniczący) Chaim Aberdam, Wolf Götzler, Eliaz Gewürz, Mondscheinowa, Ginger, dyr. Schinagel, dyr. Schönwetter, dyr. Lieblich, dr Chomet dr Schenkel, Józef Fast. W końcu ustalono plan pracy dla przeprowadzenia zbiórki pieniężnej.

WALNE ZEBRANIE TOW. „MUZA“. W niedzielę dnia 24 bm. odbyło się doroczne walne zebranie tow. „Muza“. Przewodniczył i sprawozdanie ogólne złożył p. dr Muskatlenblit, sprawozdanie sekretarskie złożył p. dr Ehrlich, zaś kasowe złożył p. mgr. Frenkel. Po dyskusji i po udzieleniu absolutorium ustępującemu zarządowi wybrano nowy zarząd w następującym składzie: pp. dr Muskatlenblit Wolf, dr Förster Adolf, inż. Biegeleisen Józef dr Drillich Jakub, dr Goldfinger Ignacy, dr Ehrlich Józef, Eichhorn Salomon, Pomeranz Adolf, dr Rein Salomon, Schwanefeld Maurycy, mgr

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Szamota bawi w Toronto

Korespondent P.A.T. w Nowym Jorku donosi, że zawodowy mistrz Polski Henryk Szamota znajduje się obecnie w Toronto w Kanadzie. Odniósł on niedawno poważną ranę kolana i musiał się na pewien czas wycofać z zawodów. Na razie nie wiadomo, kiedy Szamota będzie mógł znowu startować.

FINAŁ O PUCHAR DAVISA W FILADELFII?

Jak donosi prasa amerykańska, finał zawodów o puchar Davisa ma się odbyć w Filadelfii.

ANGLIA NIE UZNAŁA LOUISA ZA MISTRZA ŚWIATA

Londyn, PAT. Angielska federacja bokserska uchwaliła oficjalnie nie uznać Murzyna Joe Louisa za mistrza świata wszystkich wag. Zdaniem angielskiej federacji, nikt nie ma obecnie prawa do tego tytułu. Dopiero zarządzona rozgrywka może wyłonić mistrza świata. Kandydatami do tej rozgrywki mogą być przede wszystkim Niemiec Schmeling i Anglik Farr.

Dokończenie kroniki tarnowskiej.

ARESZTOWANIE ŻŁODZIEI. Policja aresztowała i odstawiła do dyspozycji sądu Michała Kożę i Józefa Malca z Tarnowa za kradzież roweru.

ZASĄDZENIE ZA PRÓBĘ STRAJKU OKUPACYJNEGO. W kwietniu br. wybuchł w Tarnowie strajk handlowców, którzy żądali zawarcia umowy zbiorowej, przy czym w niektórych sklepach handlowcy nie chcieli opuścić lokali handlowych. Między innymi zastrajkował w sklepie firmy p. M. F. jego subiekt p. N. R., który przebywał podczas strajku w sklepie i dopiero na skutek interwencji policji wezwanej przez pracodawcę opuścił dobrowolnie sklep, za co też odpowiadał wraz z sekretarzem Związków zawodowych i drugim jeszcze pomocnikiem handlowym przed Sądem grodzkim w Tarnowie, który jednak uwiinnił wszystkich trzech oskarżonych. Na skutek jednak apelacji wniesionej przez prokuratora przeciw temu wyrokowi odbyła się dnia 25 bm. przed Sądem okręgowym w Tarnowie rozprawa, która zakończyła się zasądzeniem oskarżonego N. R. na 2 tygodnie aresztu za to, że w czasie powyższego strajku tenże oskarżony groźbą bezprawną nieopuszczenia sklepu p. M. F. dla zmuszenia tegoż do przyjęcia warunków Związku Zawodowego spowodował interwencję policji, przy czym kara została za wieszona na 3 lata. Co do dalszych oskarżonych, wyrok uniewinniający został zatwierdzony.

ECHA SPRAWY DR LUBIENIECKI PRZECIWI B. POSŁOWI CIOLKOSZOWI. Swego czasu ukazała się w „Tygodniu Robotnika“ notatka, treścią której czuł się dotkniętym naczelny inspektor dóbr ks. Sanguszki p. Jedigaroff. Korespondenci „Tygodnia Robotnika“ b. poseł Ciołkosz i p. Sit oświadczyli wobec p. Jedigaroffa a następnie wobec ks. Sanguszki, że informacji do tej notatki udzielił p. dr Lubieniecki b. generalny zarządca dóbr ks. Sanguszki. Wobec tego dr Lubieniecki za skarżył p. Ciołkosza i Sita o obrazę czci. Sąd I-lej instancji zasądził obu oskarżonych na 3 tygodnie aresztu z zawieszeniem wykonania kary, jednak na skutek apelacji obu stron sprawa znalazła się znowu dnia 25 bm. przed Sądem okręgowym w Tarnowie, który podwyższył obu oskarżonym karę na 4 tygodnie aresztu bez zawieszenia wykonania kary oraz na grzywnę po 50 zł i na poniesienie kosztów postępowania.

Kronika katowicka

NABOŻENSTWO DLA UCZCZENIA PAMIĘCI DRA THONA. Z powodu przypadającej w bieżącym tygodniu pierwszej rocznicy śmierci bhp. dra Thona odbędzie się staraniem organizacji syjonistycznej nabożeństwo żałobne z kazaniem. Termin nabożeństwa zostanie podany w osobnym komuni-

Wspaniały sukces Ehrlicha Drugie miejsce na międzynarod. turnieju w Paryżu

Paryż, 26. 10. Ping-pongowy mistrz Polski, Francji i Anglii Erlich odniósł w Paryżu duży sukces, zajmując w wielkim międzynarodowym turnieju, zorganizowanym z okazji Wystawy Światowej, drugie miejsce na 200 startujących w turnieju zawodników z całej Europy.

Pokonał on w ćwierćfinale Austriaka Weis-

sa 3:2, a w półfinale Austriaka Lopstera 3:0. Dopiero w finale uległ byłemu mistrzowi świata, Czechowi Vana, w 4-ch setach 15:21, 21:18, 17:21, 17:21. W półfinale Vana wyeliminował w 5-ciu setach obecnego mistrza świata, Austriaka Bergmana.

„Rozkład jazdy“ dla tenisistów Terminy najważniejszych imprez tenisowych w przyszłym sezonie

W Paryżu odbyło się posiedzenie zarządu Międzynarodowej Federacji tenisowej, na którym ustalono terminy najważniejszych imprez tenisowych w przyszłym sezonie.

Pierwsza runda zawodów o puchar Davisa ma być rozegrana do 10-go maja, druga runda — do 22 maja, trzecia runda — do 31 maja. Półfinały przewidywane są na 22 — 24 lipca. Finał strefy europejskiej odbędzie się w czasie od 29 — 31 lipca: Zawody międzystrefowe rozegrane zostaną w dniach 27 — 29 sierpnia.

Finał o puchar Davisa odbędzie się w Ameryce w dniach 3—5 września.

Mistrzostwa Francji w hali odbędą się od 12 — 20 lutego.

Mistrzostwa Anglii na kortach otwartych w dniach 23 — 30 kwietnia.

Mistrzostwa Francji rozegrane zostaną w Paryżu w dniach 2—12 czerwca.

Mistrzostwa świata w Wimbledonie odbędą się w dniach 20 czerwca — 2 lipca.

Drużyny Paryża i Północy w słabej formie...

Niedzielne rozgrywki piłkarskie we Francji wykazały, że drużyny Paryża i Północy, które mają się spotkać w najbliższych dniach z piłkarzami polskimi, nie znajdują się w najlepszej formie.

W tabeli ligi francuskiej drużyny północne

zajmują następujące miejsca: Lens 5-te, Five — 8, Excelsior — 10, Valenciennes — 12, Roubaix — 14, a Lille ostatnie. Z paryskich klubów Racing Club znajduje się na 7 miejscu a Red Star na 9-ym.

Marcel Thil pozbawiony oficjalnie tytułu mistrza świata

„Wieczny“ mistrz świata wagi średniej Europejskiej Federacji Bokserskiej Francuz Marcel Thil, po swojej klęsce w Ameryce z Apostolim, został faktycznie zdeponizowany, ale formalnie Thil pozostał w dalszym ciągu mistrzem świata, gdyż mecz w Ameryce nie miał charakteru walki o mistrzostwo. Dopiero wczoraj Międzynarodowa Federacja Bokserska zdecydowała się skreślić Marcela Thila z listy mistrzów bokserskich świata. Motywem oficjalnym tej decyzji było niestawienie się Thila na mecz o mistrzostwo z Kidem Tunero, który

miał być rozegrany do dnia 21 października rb. W ten sposób Thil po tylu latach stracił definitywnie tytuł mistrza świata.

Europejska Federacja Bokserska, która nie uznaje amerykańskiego mistrza świata w tej wadze, będzie musiała w najbliższych dniach zarządzić rozgrywkę o tytuł mistrza. Najpoważniejszym kandydatem jest Pid Tunero. Dotychczas nie wiadomo, kto będzie przeciwnikiem Tunera. Niemcy ubiegają się o zorganizowanie meczu pomiędzy Tunero a Besselmannem.

kacie.

DOROCZNY RAPORT A. H. H. „AKIBA“. W sali nowego gmachu Gminy Żydowskiej odbył się w niedzielę, uroczysty doroczny raport organizacji młodzieży syjonistycznej AHH „Akiba“. W raporcie wzięła udział liczna młodzież organizacji „Akiba“, bratnie organizacje młodzieży syjonistycznej oraz przedstawiciele starszego społeczeństwa syjonistycznego. Raport zajął kierownik gniazda „Akiba“ tow. Zygmunt Halbreich poczym sprawozdanie z całorocznej działalności ubiegłego roku pracy złożył tow. Eisenberg. Z sprawozdania wynika m. in. że w pracy na rzecz KKL jest „Akiba“ na drugim miejscu w Katowicach. Następnie przemawiali pp. rabin K. Chameides, dr Rapaport — (Org. Syjon.) p. Abrahamer (Zarząd Gminy Żydowskiej). W czasie raportu wręczono 6-ciu członkom kwocy „Sabra“ odznaki organizacyjne. Raport był dobrym przeglądem dorobku organizacyjnego „Akiby“ która rokuje w Katowicach na przyszłość, jaknajlepsze nadzieje. Wieczorem tegoż dnia wygłosił dr Jehuda Ornstein, członek Egzekutywy Organizacji Syjonistycznej dla Zach. Małop. i Śląska referat na temat: „W decydującej chwili“

RZĘZNIE MIEJSKIE WSPÓLZAWODNICZĄ O UBOJ RYTUALNY Po zakazie uboju rytualnego na Śląsku, stało się wiadomym, że ludność żydowska na Śląsku będzie otrzymywała mięso koszerne z terenu województwa kieleckiego. O ubój rytualny dla Śląska starały się rzeźnie w Sosnowcu, Będzinie, Modrzejowie i Niwce. W międzyczasie wyąpiły z pretensją uboju rytualnego Mysłowice na Śląsku. Mysłowice starają się o ubój z tego powodu ponieważ finanse tego miasta są mocno nadwyrężone, a ubój rytualny przynosi według obliczeń tytułem opłat około 70 tys. zł rocznie. W chwili obecnej zdaje się już nie ulegać kwestji, że ludność żydowska na Śląsku będzie otrzymywała mięso koszerne z Mysłowic.

REPERTUAR TEATRU IM. WYSPIAŃSKIEGO: Środa g. 20: Gdzie diabeł nie może (dla bezrobot.) czwartek g. 20: Gdzie diabeł nie może (dla bezrobot.) W przygotowaniu „Sztuba“ w reżyserii p. M. Godlewskiego.

ZJEDN. KOBIET ŻYD. „WIZO“ W środę o g. 5-tej popoł. odbędzie się w sali „Concordia“ tygodniowe zebranie z referatem p. dra F. Gutmanna Goście mile widziani.